וועטער:
קלאר און וואַרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

דאָס אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאַנג — 4:32.
זון אונטערגאַנג — 8.34.

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאַנאַדע אַרויסגעגעבן אין 1910 דערשיינט יעדן טאָג

Vol. 21, No. 163. Winnipeg, Tues. July 14, 1931.

Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג

דינסטאָג כט׳ תמוז תרצ״א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
JUL 23

קעניג האָט באַשטימט נייעם היי-קאָמישאָנער פאַר ארץ־ישראל

שטורמדיקע סצענע שפּילט זיך אָפּ ווען קאָנגרעס וויל ניט אויפנעמען רעוויזיאָניסט. רעזאָלוציע קאָנגרעס דריקט אויס אומצופרידן צו דר. ח. וויצמאַן און נעמט אָן זיין פּאָליטיק

רעוויזיאָניסטן פאַרלאַזן זיצונג נאָך א גרויסן סקאַנדאַל, אָבער זיי קומען שפּעטער צוריק אַלע. אויסער זשאַבאָטינסקי־סקי — רעוויזיאָניסטן רייסן אַראָפּ ציוניסטישן פלאג פון טריבונע. אָבער זיי ווערן פאַרטריבן. — קאָנגרעס איילט זיך צו פאַרענדיקן אַרבעט. — פּאָליטישע קאָמיסיע רעקאָמענדירט אָנצונעמען מאַקדאָנאַלדס בריוו צייטווייליק

באַזעל, יולי 14 (איטא). — אויף דער דאָזיקער זיצונג האָט אָבער נעראַכטן וויניק טרייסט די רעוויזיאָניסטן, וועלכע האָבן אביסל שפּעטער צוריקגעקומען אין קאָנגרעס אויף א טיש אַן אָפּגעשלאָסן אין דראַמאַטישן אופן אין אַרויפגעשפּרונגען אויף א טיש האָט צערייסן דער דעלעגאַטן־מאַרטל אויף פּיצלאַך און האָט צרוינט זיינע נאַכפאָלגער נאַכצוטאָן זיין ביישפּיל.

דער סקאַנדאַל אין אויסערבאַרן וועגן דער קאָנגרעס האָט זיך אָפּגעזאָגט מיט א שערהייט פון 125 שטימען צו 62 צו נעמען צו אַן אָפּשטימונג דיר מינדער הייט רעזאָלוציע פאַרגעשלאָגן פון די רעוויזיאָניסטן.

די רעזאָלוציע אַריינגענומען פון דער פּאָליטישער קאָמיסיע (דער מערהייט) וועגן די ענדגילטיקע ציל פון ציוניזם איז אָנגענומען געוואָרן מיט 152 שטימען פאַר, און קיין שטימע קעגן. די דאָזיקע רעזאָלוציע לייענט זיך:

"דער ציוניזם איז א נאַציאָנאַלע באַוועגונג וואָס באַצוועקט צו פאַרוויכרן די פרייהייט פון׳ם אידישן פאָלק. דער ציוניזם האָלט זיך פעסט און אומוואַקלדיק אין די ציל, און זיי זיינען אָנגעצייכנט אין באַזאָלער פּראָגראַם. צו זשאַפן פאַרן אידישן פאָלק אין ארץ־ישראל אַן עפנטלאַך רעכטלאַך געוויסערטע היים, און צו דערגרייכן דורך ארץ־ישראל די לייזונג פון׳ם אידישן פראָבלעם.

"דאָס היימלאַנד, באַדנלאַנד אידישע פאָלק, וואָס איז תמיד געצוואונגען צו זשאַבאָטינסקי, שטרעבט צו באַזייטיקן זיין אָבנאָרמאַלע פּאָליטישע, עקאָנאָמישע און גייסטיקע לאַגע דורך באַפעסטיקן זיך צוריק אין זיין היסטאָרישן הייס־לאַנד, דורך א גרויסער און גיט געשטעטערטער איינוואַנדערונג און פאַלאַנדערונג, און ווידערברינגען זיין נאַציאָנאַלן לעבן, פון אַלע נויטיקע עלעמענטן פאַר א פאָלקס נאַרמאַלער עקזיסטענץ.

"דער קאָנגרעס וואַרפט פאַטעגאָריש צוריק יעדן פאָרשלאָג מיט מינימיזירן דעם דאָזיקן פונדאַמענטאַלן ציל פון׳ם ציוניזם".

בעת דעם טומל וואָס איז אויסגעבראָכן אַכדעם ווי דער רעוויזיאָניסטישער פאַרשלאָג איז דורכגעפאַלן, האָבן אַיינינע יונגע רעוויזיאָניסטן א וואָרף געמאַכן דאָס אַנאַנדערן, שטרעבנדיק צו באַזייטיקן זיין אָבנאָרמאַלע פּאָליטישע, עקאָנאָמישע און גייסטיקע לאַגע דורך באַפעסטיקן זיך צוריק אין זיין היסטאָרישן הייס־לאַנד, דורך א גרויסער און גיט געשטעטערטער איינוואַנדערונג און פאַלאַנדערונג, און ווידערברינגען זיין נאַציאָנאַלן לעבן, פון אַלע נויטיקע עלעמענטן פאַר א פאָלקס נאָרמאַלער עקזיסטענץ.

"דער קאָנגרעס וואַרפט קאַטעגאָריש צוריק יעדן פאָרשלאָג מיט מינימיזירן דעם דאָזיקן פונדאַמענטאַלן ציל פון׳ם ציוניזם".

די קאָמיסיע האָט דערווייל אַ פּי נאַציאָנעלע קאָמיסיע, א בורזשעט קאָמיסיע, א סאָציאַלע קאָמיסיע, און די אַלע סוב־קאָמיסיעס פאַנגען אָן זייערע זיצונגען היינט.

וואַרבורג רעזיגנירט פון פאָרזיצערשאַפט פון דער אידישער אגענטור

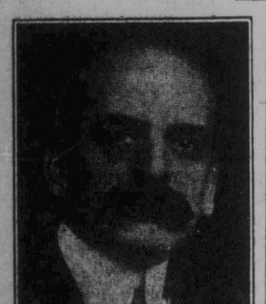

פעליקס וואַרבורג

באַזעל, יולי 14 (איטא). — פעליקס וואַרבורג האָט אָנגעגעבן זיין אָפיציעלע רעזיגנאַציע פון דער פאָרזיצערשאַפט פון דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיסיע פון דער אידישער אגענטור, אין א ברוין אַדרעסירט צו דער קאָמיסיע וועלכע האָט געעפנט דאָ איר ערשטע זיצונג נעכטן בייטאָג אונטער דער פאָרזיצערשאַפט פון דר. סיירוס אַדלער, שטעלפאַרטרעטער פונם פאָרזיצער פונם ראָט פון דער אידישער אגענטור.

פעליקס וואַרבורג דערקלערט אין זיין בריוו, אז ער מוז זיך צוריקציען פון דער פאָרזיצערשאַפט צוליב זיין שוואַכן געזונט צושטאַנד. ער גיט אויך איבער אין דעם בריוו א פולן באַריכט וועגן דער לאַגע פון דער אגענטור.

דר. וויצמאַן האָט ביי דער זיצונג פאַרגעלייענט א קורצן באַריכט וועגן דער פּאָליטישער לאַגע, אין סאַנעטאַר הונערנער, אַדמיראַל פון דער אגענטור, האָט באַריכטעט וועגן דער פינאַנציעלער לאַגע.

די קאָמיסיע האָט דערווייל א פּי נאַציאָנעלע קאָמיסיע, א בורזשעט קאָמיסיע, א סאָציאַלע קאָמיסיע, און די אַלע סוב־קאָמיסיעס פאַנגען אָן זייערע זיצונגען היינט.

נייע העכערונג פון "קאַר-פּער" אויף היגע טראַמוויען וועט אַריין אין קראַפט אויגוסט 3-טן

די "מיוניסיפאַל און פּבליק יוטילי־טיס באָרד", האָט נעכטן אַרויסגענומען א דזשאַרדשטעמבע אויף דער אַפּראָבאַציע פון דער וויניפּעג עלעקטריק קאָמפּאַני, וואָס איז עמאָטיק געוואָרן מיט אַרום א יאָר צוריק, פאַר א פאַרגרעסערונג אויף דער פּרייז פון סטריט קאַר טיקעטס און אַנדער רעליף. די באַרד האָט עמאָטיק בלויז איין ענדערונג אין׳ם פּרייז פון די איצטיקע סטריט קאַר טיקעטס און די האָט בטל עמאָטיק בי בשעה פון דער קאָמפּאַני אָפּצושאַפן דעם שטייער אויף אירע פאַרדיענסטן אין דער קאָמפּאַני וועט אויף דער ציטונגסטיק מוזן צאָלן פאַר פאַריכטן דעם ברוק אַרום די טראַמוויי ליניעס. וואָס איז אויף איר אַריינגעלייגט געוואָרן פון דער שטאָט.

דער אייגיקער קלאָס פאַרעער וואָס איז באַוויזן געוואָרן פון דער באַרד נייעם אַדרעד וועט זיין דער יעניקער וועלכער נוצט וועכנטלאַכע קופּאָנען.

אַנפאַנגענדיק דעם 3טן אויגוסט, וועט לען די דעלעמעסיקע סטריט קאַר פאַר "ריידס" צו 5 סענט און 25 סענט דער פּערמיט) אַזוי, אַז קויפנדיק א פּערמיט וועלן די פאַרער אין 16 מאָל פאָרן אָפּשפּאַרן 15 סענט.

י. מ. ה. א. פוטבאָל טים גייט צוריק אַריין אין דער ליגע, קריינדיק גרויסע קאָנצעסיעס

פאַרטייאישע רעפערים וועלן באַזייטיקט ווערן

אויף א ספּעציעלער זיצונג פון דער וויניפּעג און דיסטריקט אַסאָציאַציע האָט איינגעוויליקט אַריינצוגיין צוריק אין דער ליגע.

די וויכטיקסטע פאַדערונג פון די י. מ. ה. א. איז געווען צו באַזייטיקן 3 רעפערים, וועלכע, אין זייער מיינונג, האָבן דיסקרימינירט קעגן זיי. די 3 רעפערים איז באַשלאָסן געוואָרן, וועלן ניט זיין קיין ריכטער ביי די י. מ. ה. א. ניימס. אַנדערע פּינקט נעמען זיינען אַנגעגעבן געוואָרן פון זיי ווי ווינישנסווערטע רעפערים.

די טים גייט איצט אַריין אין דער ליגע אין דעם זעלבן מצב, ווי זי האָט איבערגעלאָזן די ליגע יולי 2טן. די פאַרדייינונג אַז די לעצטע פּאַרטיע מיט די איירישע וועלן איבערגעשפּילט ווערן האָט ניט געקאָנט באַטראָטן ווערן, לויט דער פאַרזיכערונג פונם פאַרזיצער, ווייל דאָס איז קיין דער פאַנסטיטוציע.

פאַרזיכערונגען זיינען געהערט געוואָרן ביי דער זיצונג, אַז די ליגע האָט פיינטלעך ניט דיסקרימינירט קעגן דער י. מ. ה. א., אָבער די אידישע פאַרשטייער האָבן אָנגעוויזן פאַלן פון דיסקרימינאַציעס מצד די רעפערים.

דער פּרייז פון סטריט קאַר טיקעטס פאַרבלייבט דער פּריערדיקער — 2 פאַר 15 סענט, אַדער 16 פאַר 1 דאָלאַר. וועלן איר קויפט א פּערמיט פאַר 25 סענט וועלן אייך פאַסטן 16 ריידס $1.05 (16 "ריידס" צו 5 סענט און 25 סענט דער פּערמיט) אַזוי, אַז קויפנדיק א פּערמיט וועלן די פאַרער אין 16 מאָל פאָרן אָפּשפּאַרן 15 סענט.

ווינדזאָר רעזאָלוציע

צענזוס ענומעראַטאָר פאַר שוואונדן

ווערנאָן, ב.ק., יולי 14. — פ. לייד־מאַן, צענזוס קאָמישאָנער האָט אָנגעזאָגט, אַז אַרטשי מעקגרעגאָר, צענזוס ענומעראַטאָר, איז פאַרשוואונדן געווען זונטאָג דעם 14טן יולי. ער האָט געאַרבעט אין׳ם דיסטריקט אַרום ווערנאָן. ער ווערט איצט אַרומגעזוכט.

שטיינבערג איז היינט געהאַנגען געוואָרן

לעצטע אפילן פאַר באַנאַדיקונג דורכגעפאַלן. — אכט קינדער פון דעם פאַראורטיילטן קומען זיך זעגענען מיט זייער טאַטן אויף אייביק

טאַראַנטאָ, יולי 14. — אברהם שטיינבערג, 56 יאָר, אָנגעקלאָגט אין דערמאָרדן זיין פּלימעניק אין שותף גאָלדבערג, איז היינט 8 אינדערפרי גע־האַנגען געוואָרן.

טאַראַנטאָ, יולי 14 (איטא). — די לעצטע פאַרזוכן צו ראַטעווען א. שטיינ־בערגן פון דער תליה זיינען דורכגע־פאַלן. דער גאַווערנאָר דזשעגראַן האָט זיך אָפּגעזאָגט פון באַנאַדיקן אים, און מעיאָר סטיוואַרט פון טאַראַנטאָ האָט זיך נאָך לעצטן אומגעגעבן דורכן טעלעפאָן צו פרעמיער בענעט נאָך באַ־גאַדיקונג. אָבער דער פרעמיער האָט געענטפערט: "דער געזעץ מוז גיין זיין גאַנג".

טאַראַנטאָ, יולי 14 (איטא). — אכט קינדער פון אברהם שטיינבערג האָבן זיך געזעגנט מיט זייער טאַטן אויף אייביק אויפדער ער איז געהאַנגען צו דער תליה.

שטיינבערג איז אַנגעגאַנגען צוזאַמענ־געבראָכן וועגן זיין פרוי איז אַריין אין טויט־צעל, און מען האָט נעמען אַרויס־רופן א דאָקטאָר.

וועגן שטיינבערג איז אינפאָרמירט געוואָרן אַז ער האָט מער ניט קיין האָ־פענונגען, האָט ער געראַטן א ליינגערן שמועס מיט זיין גייסטיקן ראַטגעבער, רבי שמואל זאַקס. פון גאָלדצדק שול. דער רב האָט זיך אָפּגעזאָגט פון אַרויס־נעמען דעם אינהאַלט פון׳ם שמועס, דער־קלערנדיק, אַז דאָס וואָס שטיינבערג האָט געזאָגט איז געווען בלויז פאַר זיי־נע אויערן, און ער וועט ניט פאַרראַטן דעם צוטרוי.

שטיינבערגס לעצטער וואונש צו זע־ען זיינע קינדער וועלכע ער האָט ניט געזעען פאַר די לעצטע 15 חדשים, זיינען אין אַרעסטירט געוואָרן, איז גע־שיינקט געוואָרן. דאָס אינגנסט קינד אַז 16 יאָר אַלט.

זיך אידישע באַפעלקערונג אין שטאַרק אויפגערודערט. הונדערטער אידן האָבן געגעבן מען זאָל זיי דערלויבן זאָגן ווי־דוי מיט דעם פאַראורטיילטן.

דער קערפּער וועט אויבערגעגעבן ווע־רען צו דער פאַמיליע און וועט באַער־דיקט ווערן לויט דעם אידישן מנהג.

(::)

צוגאַסט אין שטאָט

מר. מ. ב. ליסטערניק, פרעזעס פון וויניפּעג און איצט פון באַסטאָן, מאַס., איז איצט צוגאַסט אין שטאָט און ער געפינט זיך ביי זיינע עלטערן, מר. און מרס. ליסטערניק, אַרלינגטאָן סטריט.

מר. ליסטערניק וועט דאָ פאַרווייל אַרום א חודש צייט.

(::)

היינט י. מ. ה. א. בייס־באָל שפּיל

די י. מ. ה. א. בייסבאָל טים וועט היינט 6 אויזיגער נ. מ. שפּילן א גיים אין וועלכן פאַרק קעגן די "אַליוטס". די י. מ. ה. א. בייסבאָל טים האָט שוין אָפּגעהאַלטן פיר זינן נאָכאַנאַנדער און זי וועט מאַכן א פאַרזוך היינט אויגוס פאַר נאָך א זיג.

דאָס איז די צווייטע סעריע פון דער סיניאָר דיימאָנד באָל ליג, און אויב די אידישע יונגעלייט וועלן היינט אויגוס באַזיגן די יענגערישע טים וועט דאָס בארעכטיקן די אידישע טים צו שפּילן פאַר דער טשעמפּיאָנשיפּ.

ליבהאבער פון בייסבאָל אין סימפּאַ־טיקער וועלן אין אַן עס־פּאַרן ניט געקענען אין דער צו־גרויסער אַנטלאָפן אין דער אַרענאַ.

פּראָטעסטירט קעגן "וואַקינג־קאָנטעסטן"

אַלדערמאַן סימפּקין האָט נעכטן דער קלערט, אַז ער וועט ביי דער קומע־דיקער פאַרזאַמלונג אין שטאָט דאָס מאַכן א פאַרזוך אָפּצושטעלן די "וואַ־קינג קאָנטעסטן" וואָס גייען איצט אַן אין אַמפּיטעאַטער אַן אין וואַקער טעאַטער.

אַזעלכע קאָנטעסטן גלייכט ער דאָר־פון אָפּגעשטעלט ווערן אין עס־פּאַרן ניט געגעבן ווערן קיין דערלויבעניש פאַר אַזעלכע קאָנטעסטן אין דער צו־קונפט. לויט זיין מיינונג ווערן אַזעל־כע קאָנטעסטן פייזיש. מאָראַלישע אָדער גייסטיק, זייער שלעכט אויף די קאָנ־קורסאַנטן.

אַנב-אורחא

פון מאַרק

א גוטער לאַטוטניק פאַרלאַנגט

אויב איר ווילט זיין א כשר׳ער, גו־טער און פיינער בירגער, דאַן זאָלט איר פאַרמאַכן אייערע אויגן אויף אַלע אומגעגעוכפּערטקייטן פון היינטיקער צייט.

איר טאָרט דאַן ניט זאָגן, אַז עס האַלט נאָכן שמאַך מיט דעם קאַפּיטאַ־ליסטישן סיסטעם, — איר טאָרט אַפּ־לו ניט דערמאָנען דאָס וואָרט קאַפּיטאַ־ליסטישער" סיסטעם, ווייל מען קאָן דאָך אייך דאָן באַצייכענען ווי א סאָ־ציאַליסט, אָדער א באָלשעוויק, — נע־מען וואָס זיינען ניט גוט פאַר ביזנעס, באַזונדערס ביי אונז אין אַמעריקע . . .

איר מאַכט זיך ליידן פון די צרות, — דאָס איז אייער פּרוווינענע. אָבער איר מוזט גלייכצייטיק גלויבן, אַז עס איז עפּעס בכוחו אַן אומגליקלאַכער צו־פאַל, און אַז די הוואוערס און אַנדערע גרויסע מענשן וועלן ווי עס איז אויס־זוכן א געהעריקן מיטל אַז פּראָספּעריי־טעט זאָל קומען צוריק, אַז קאַפּיטאַ־ליסטן זאָלן ווייטער קאָנען מאַכן מיי־ליאָנען, אַזוי אַז פון דעם וואָס וועט אַראָפּפאַלן פון זייערע טישן זאָל זיך שפּייזן דער בייטער עולם צו דער זאַט, מיט א פולער פאַמיליע (דינער פּעיל), ווי עס פאַרלאַנגט פּרעזידענט גרין פון דער אַמעריקאַנער אַרבעטער פעדעראַציע.

* * *

אַוואַרע וואָלט איך אויך געוואָלט זיין איינער פון אַט די אַנשטענדיקע, פאַאירע מענשן, וואָס גלויבן אין פּראָספּעריטעט.

איך האָב אָבער ליידער פאַרלאָרן דעם גלויבן אין דער חכמה פון אַנדע־רע גרויסע קאַפּיטאַנען, איינשיקסיקייט פּרעזידענט הואַווער, אַז זיי זאָלן זיין די פעאַקסעל און אַפּאַסקטע מענשן אויף אַרויסצופירן אונזער לעבעדיקע שיף פון׳ם שטורמדיק יָם.

איך פאַרליר מיין גלויבן אין זייער חכמה און אין זייער נבראַיש אויג.

אַט מאַטערט מיך זיך אַזוי לאַנג מיט דעם פּראָבלעם ווי צו ראַטעווען די לאַנג, ווי צו געפינען א מיטל אַז מענשן זאָלן ניט דאַרפן הונגערן צוליב אַן איבערפלוס פון ברויט, און קיינער קאָן גאָרניש ניט צוטראָטן.

און אַט האָבן די נבראַים נאָך מיט א וואַך צוריק, בעת מען האָט געפּרי־ערט דעם יום־טוב פון הוווערס מאַראַ־טאָרנס, נאָך גיט בעמאָנס פאַראויס זעען, און דער גליק און פּראָספּעריטעט ברייגענדיקער מאַראַטאָרנס וועט העלפן דייטשלאַנד ווי א טויגן באַנ־קעס . . .

* * *

און אַז דייטשלאַנד זאָל איצט צוזאַ־מענדרעכן, קאָן פאַסירן איינס פון די צוויי זאַכן:

דער פאַנצלער ברונינג זאָל זיך אויסטאָן די ווייסע הענטשקעס, אויס־הערן שפּיץן זיך אין פאַראַמענטאַרישן און דערקערן א דיקטאַטור צו דאַטע־ווען דייטשלאַנד, — דאָס היסט דעם קאַפּיטאַליסטישן רעזשים אין דייטש־לאַנד, אין וואָס די דייטשע סאָציאַל־דעמאָקראַטן וועלן אים נעבאַך הערפן, ווי די מאַטעס.

אָדער ער וועט ניט האָבן דעם מוט דאָס צו טאָן, און זאָן וועט דייטשלאַנד צוזאַמענגרעכן אויך פאַליטיש.

אין דאָס וועט מיינען צי א דיקטא־טור פון די היטלעריסטן, צי א דיקטא־טור פון די קאָמוניסטן, אין גיכער — פון די ערשטע, ווייל זיי זיינען די שטאַרקערע און ווייל ברונינג אַליין וועט פון ביידע צרות גיכער אויסקלייר־בען די ערשטע.

* * *

איז אויסער דעם וואָס סיי די עקאָ־נאָמישע אין סיי די פּאָליטישע קאַ־טאַסטראָפעס וועלן באַלד געפינען אַן אָפּקאָנץ אין די שכנות׳דיקע לענדער, אינטערנאַציאָנאַלער פּוהוועראַ־פאַס.

וועט דער פראַנקרייך סתמא א דיקטאַ־טור פון׳ם "מאַס אָרדענונג" אין דייטש־לאַנד, וואָס וועט דאָך דאַן אויף׳ן ער־שטען פּראָן אָפּזאָגן זיך פון׳ם ווערסאַ־לער טראַקטאַט אין פון׳ם יאַנג פּלאַן.

וועט פּוינקן דערפון פראַנקרייך, וועט סאָוועט רוסלאַנד דערפון דייטשלאַנד, וועלן די קליינע מלוכה׳לאַך אַנהויבן טייקן זיך אויף צדדים, וועט מוסאָליני דערזעען זיין נעקעגנהייט צו בויען זיין רוימישע אימפּעריע אויפ׳ן חשבון פון פראַנקרייך און אייך פאַרבינדערטע, וועט עענגאַנד, וועט אַמעריקע . . .

מיט איין וואָרט, — עס וועט זיך פאַרקאָכן די אמת׳ע קאַשע, וואָס וועט זייער שנעל מאַכן א סוף צו דער אַר־בעטסלאָזיקייט!

* * *

אָבער מסתמא וועט צו דעם ניט קומען.

נאָר קיין נאַראַנים זיינען די קאַפּי־טאַליסטישע מלוכות, אַנטשולדיקט פאַר׳ן אויסדרוק, אויך ניט, און די באַנקירן וואָס קומען זיך איצט צוגיין אין באַזעל וועלן מסתמא שוין עפּעס צוטראַכטן א לאַטע, וואָס זאָל דערווייל פאַרהיטן דעם קאַפּיטאַליסטישן בנד פון פלאַצן אויף אַלע נעט.

אָבער א לאַטע איז פאַרט ניט מער ווי א לאַטע.

די איצטיקע קאַטאַסטראָפע אין דייטשלאַנד ציינט, צו וועלכע געפאַר־דן די וועלט די היינטיקע איז אויסגע־שטעלט, אַז ווי ליידט דער קאַפּיטאַ־ליסטישער בנד קאָן פלאַצן אַזוי, גאָר אומדערוואַרטעט.

און א נעגאַטיוער לאַטוטניק איז נוי־טיק צו וואַטעווען די לאַנג און די מער אַדער ווייניקער פאַרזיכערן.

אונזערע גרויסע האָפענונגען אויף הואַווער, אַז ער וועט עס זיין דער "משיח", דער גרויסער לאַטוטניק פון דער קאַפּיטאַליסטישער וועלט, האָבן אונז דערווייל אָפּגענאַרט.

אין אַפילו די חיך וואָס גרין און מעטיק וואָל גיבן אים דערהויבן אים ניט צו דער הויך פון זיין אויפגאַבע...

און — אַז מיר וועלן פאַרמאַכן די אויגן וועט בעסער זיין? — עס פלאַצט דאָך פאַרט!

אַ. לעוועניסאָן, פון קע־נאַרא, דערמאָרדעט

טעקסי דרייווער פאַרוואונדעט אין אַרעם, — מערדער, א "העף־בריד", ווערט אַרומגעזוכט

א. לעוועניסאָן, פון קענאַרא, אָנט., א פּוטערוואַרט קויפער פון דער דאָמיי־ניאָן פאַר קאַ., 171 דזשיימס סט., איז דערמאָרדעט געוואָרן, אַז דזש. ל. קאַפּ־לענד, א טעקסי דרייווער פון מורס טעקסי קאַ., איז געשאָסן געוואָרן אין אַרעם. אויפ׳ן פלעקס וועג, אין סט. באָניפעיס, היינט אינדערפרי.

דער מערדער, "ווערט באַהאַפּטעט, איז א "העף בריד" (האַלבער אינדיאַ־נער) מיט׳ן נאָמען אַלף רייס, און די פּאָליציי זוכט אים אַרום אין וואָלד אַרום סט. באָניפעיס.

ווי דער טעקסי טרייבער דערציילט, האָבן לעוועניסאָן אין דייט אים געגרונט צו פאָרן צו א פלאַץ אין בעניטן פון׳ם ווינטער סט. באָ־ניפעיס, וואָו רייס זאָל האָבן געהאַט באַ־האַלטן פּוטערוואַרט, מיט׳ן צוויי עס צו

מאַ דע רייוואַרע צעטרעטן דעם פאַר־לאַמענט און האָט מיט׳ן הסכם פון׳ם קעניג דערקלערט א מיליטערישע דיק־טאַטור. פון דאָ אַן זיינען מער קיין וואָלן ניט פאַרגעקומען. אויסער אין 1928. ווען דע רייוואַרע האָט פאַרדרוי־די נאַציאָנאַלע פאַראַמאָנונג, די וואָלן צו וועלכער זיינען באַיקאָטירט געוואָ־רען.

דער איצטיקער פאַרלאַמענט איז אין זיין איבערוועגנדיקער מערהייט א דע־פּובליקאַנער, און צוויי די אין דאָ א גרויסע צאָל סאָציאַליסטן, און צום ער־שטען מאָל זינט 1875, ווען שפּאַניע איז צייטווייליק געווען א רעפּובליק, וועלן פון דער פאַרלאַמענטאַרישער טרי־בונע אויסגעדריקט ווערן פריי די רע־פּובליקאַנישע און סאָציאַליסטישע סער־טימענטן פון די דעפּוטאַטן.

איינע פון די וויכטיקסטע אויפגאַבן פון דעם פאַרלאַמענט וועט זיין צו פאָרמולירן די רעפּובליקאַנישע קאָנ־סטיטוציע פון דער נייער שפּאַניע. א ספּעציעלע קאָמיסיע פון דער רעגירונג האָט שוין צוגעגרייט א פּראָיעקט פון דער קאָנסטיטוציע, וועלכן זי וועט אַרלייגן פאַר׳ן פאַרלאַמענט.

אין יאָר 1923 האָט גענעראַל פּרי־מאַדריד, שפּאַניע, יולי 14. — אין שפּאַניע עפנט זיך היינט דער ערשטער פאַרלאַמענט פאַר די לעצטע אַכט יאָר. דער גענעראַל פּרי־מאַדריד, שפּאַניע, יולי 14. — אין שפּאַניע עפנט זיך היינט דער ערשטער פאַרלאַמענט פאַר די לעצטע אַכט יאָר. אין יאָר 1923 האָט גענעראַל פּרי־

זיצונג פון שפּאַנישן פאַרלאַמענט עפנט זיך היינט

מאַדריד, שפּאַניע, יולי 14. — אין שפּאַניע עפנט זיך היינט דער ערשטער פאַרלאַמענט פאַר די לעצטע אַכט יאָר. אין יאָר 1923 האָט גענעראַל פּרי־

300 פאָרן מאַרגן אַרויס צו פייערן עפענונג פון סעווען סיסטערס עלעקטרישער סטאַנציע

300 איינגעלאַדענע נעסט פאָרן־טרעטער פון דער פּרעסע (צווישן די מאַרגן אַרויס פון וויניפּעג צו פייערן׳לעצטע זיינען איינגעלאַדן געוואָרן אויף די עפענונג פון דער נייער עלעקטרי־צעווי פאַרשטייער פון "דאָס אידישע שער סטאַנציע אין סעווען סיסטערס־וואַרט").

פאָלס. די פאַרטיע פאָרט מאַרגן אַרויס דער עולם וועט דעם טאָג זיין צו מיט א ספּעציעלן צוג פון דער סי. פּי. נאַסט ביי דער נאָרדוועסטערן פאַוער־אַר. סטאַנציע 9.30 אינדערפרי, וועלכע האָט עס דורכגע־קומט צוריק 6.40 אוונט.

פירט דעם רייזיק פּראָיעקט פון אַנט־אַז דערגעמאַיאַלע עפענונג פון דעם־וויקלען די סעווען סיסטערס פאָלס. "פלעגס" וועט דורכגעפירט ווערן־וועט די סטאַנציע וועט איינגאַנג פאַר־פון׳ם לייטענאַנט גאַווערנאָר פון מאַניטאָבאַ, ביי ניטאָבאַ, צווישן די נעסט וועלן זיין 225 טויזנט פערד קראַפט. און וועט פאַרשטייער פון אַלע שיכטן פון דערזיין די נעעסטע עלעקטרישע סטאַנציע באַפעלקערונג פון וויניפּעג און פאַר־אין מערב קאַנאַדע.

300 מאַרגן אַרויס צו פייערן עפענונג פון סעווען סיסטערס עלעקטרישער סטאַנציע

300 איינגעלאַדענע נעסט פאָרן־טרעטער פון דער פּרעסע (צווישן די מאַרגן אַרויס פון וויניפּעג צו פייערן׳לעצטע זיינען איינגעלאַדן געוואָרן אויף די עפענונג פון דער נייער עלעקטרי־צעווי פאַרשטייער פון "דאָס אידישע שער סטאַנציע אין סעווען סיסטערס־וואַרט").

פאָלס. די פאַרטיע פאָרט מאַרגן אַרויס דער עולם וועט דעם טאָג זיין צו מיט א ספּעציעלן צוג פון דער סי. פּי. נאַסט ביי דער נאָרדוועסטערן פאַוער־אַר. סטאַנציע 9.30 אינדערפרי, וועלכע האָט עס דורכגע־קומט צוריק 6.40 אוונט.

די צערעמאָניאַלע עפענונג פון דעם־וויקלען די סעווען סיסטערס פאָלס. "פלעגס" וועט דורכגעפירט ווערן־וועט די סטאַנציע וועט איינגאַנג פאַר־פון׳ם לייטענאַנט גאַווערנאָר פון מאַניטאָבאַ, ביי ניטאָבאַ, צווישן די נעסט וועלן זיין 225 טויזנט פערד קראַפט. און וועט פאַרשטייער פון אַלע שיכטן פון דערזיין די נעעסטע עלעקטרישע סטאַנציע באַפעלקערונג פון וויניפּעג און פאַר־אין מערב קאַנאַדע.

רעפאָראַציע באַנק העלפט דייטשלאַנד

באַזעל, יולי 14. — די דירעקטאָרן נעם בריטיערע קרעדיטן פאַר דייטש־פון דער אינטערנאַציאָנאַלער רעפאָראַ־לאַנד.

מען האָט, אַז אַט די קרעדיטן, וועלן באַנק פאַר אינטערנאַציאָנאַלע רעפאָראַ־לאַנד. וועלן דייטשלאַנד פון׳ם דראַנדיקן פיי־קאַנטירן פאַר דייטשלאַנד אויף 100 מיליאָן דאָלאַר.

דאָס וועט זיין איינער פון די שריט נאַציאָנעלן צוזאַמענבלוט. פון דער באַנק צו דער רעטן דייטשלאַנד פון פינאַנציעלן קריזיס.

(::)

פּאַריז יולי 14. — די פראַנצויזישע פינאַנציעלן קריזיס.

די דירעקטאָרן האָבן נערעדט אַפּטר מיליטערישע אוטאָריטעטן האָבן אַרויס מיסטיש וועגן דער לאַגע אין דייטש־לאַנד. געגעבן א באַפעל צו אירע גרעניץ לאַנד, פאַרזיכערונגס, אַז דער עקאָנאָ־וועכטער, אַז זיי זאָלן שטאַרקער באַ־מישער פונדאַמענט אין לאַנד אין באַמת וואָכן אירע גרעניצן צוליב דער ניט־א געזונטער, ניט געפונטן אויפ׳ן שוועדער לאַגע אין דייטשלאַנד און דרייזיק פאַראורזאַכט פון דער צווייטער אין אַ צוואַ־אונג פון קרעדיטן אַפּשטאַרן פון לאַנד. מעגנשטיס מיט די חיצעפּ אַדער אין צו באַפרייען זיך פון דער לינע, און די טים

ווינדזאָר

אַ גרויסע אַנטלאָפן אין דער אַרענאַ

ווינדזאָר, יולי 14 (איטא). — אין דער ווינדזאָר אַרענאַ אין דער אַרענאַ אין דער אַרענאַ אין דער

THE ISRAELITE PRESS — The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E.
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
Established 1910 — Phones: 55 409—52 213
WINNIPEG — MANITOBA

די דייטשע קאַטאַסטראָפע

זוען די דאָזיקע שורות ווערן געשריבן, היינגט דער באַלדיקער עקאָנאָמישער און פּאָליטישער גורל פון דער וועלט אויפ'ן וואַגשאַל, און, זאָל די דראָענדיקע עקאָנאָמישע קאַטאַסטראָפע אין דייטשלאַנד נים אויסגעמידן ווערן אינ'ם משך פון א טאָג אָדער צוויי, דאָן קאָן דייטשלאַנד אויפגעטריסלט ווערן בזיון גרינט, און דאָס וועט זיך מוזן אָפּרופן אויף די דערבייאיקע לענדער, און דערמיט אויך אויף דער גאַנצער וועלט.

די קאַטאַסטראָפע איז געקומען כמעט ווי אומדערוואַרטעט. מען האָט ערשט געמיינט, אז פּרעזידענט היאַווערד מאַראַטאָריום פּלאַן וועט ראַטעווען דייטשלאַנד פון צוזאַמענבּרוך. פּראַנקרייך האָט זיך אפילו גערעכנט, מענה'נדיק, אז די לאַגע אין דייטשלאַנד איז גאָר נים אַזוי קריטיש, און אז זי מאַכט זיך נאָר, כדי אויסצודרייען זיך פון אירע פאַרפליכטונגען.

אז אין דייטשלאַנד אליין האָט מען נים געפילט די נאָענטקייט פון דער קאַטאַסטראָפע, איז צו זעען פון דעם, וואָס דער אַנאָנס פון הואַווערס מאַראַטאָריום פּלאַן איז דאַרטן אויפגענומען געוואָרן מיט אַזאַ צופרידנהיט און מיט א גרויסער העכערונג פון ווערט פאַפּיר אויף דער בערזע. אז דעם צייכן אויפ'ן וואַנט האָט מען ערשט דער־זעען, איז קאָנסיק פון דעם, וואָס דער פּרעזידענט פון רייכסבאַנק ה' לוטער, איז מיטאַמאָל אַרויסגעפלויגן אויף אַן עראָפּלאַן קיין פּאַריז, זוכנדיק א דרינגענדיקע הלוואה; מען האָט עס דערזעען, ווען מען האָט שוין קיין איבערריקע שעה נים געקאָנט וואַרטן.

פּאַריז אָבער, וואָס האָט נאָך אַמעריקע דעם גרעסטן רעזערוו פון גאָלד, האָט נאָך אפנים נים באַגריפן די גיפאָר וואָס דייטשלאַנדס צוזאַמענבּרוך מיינט פאַר פראַנקרייך. די פראַנצויזישע רעגירונג האָט דערפאַר נים געוואָלט געבן די הלוואה, סיידן דייטשלאַנד זאָל זיך לאָזן כינדן הענט און פיס פּאָליטיש.

די דייטשע רעגירונג האָט אויף אַזאַלכע תנאים נים געקאָנט איינגיין, און איצט מאַטערט זי זיך צורעצוהאַלטן די קאַטאַסטראָפע כאָטש פאַר נאָך א פּאָר טעג, טאָמער וועט די וועלט דערוויל קומען איר צו הילף.

וועט די דאָזיקע הילף קומען שנעל, איז עס נאָך דאָ א מעגלאַכקייט, כאָטש נים איינגאַנצן קיין זיכערע. אז די קאַטאַסטראָפע זאָל אויסגעמידן ווערן, אָבער דאָן וועט ערשט מוזן קלאָר ווערן פאַר דער וועלט, אז דייטשלאַנד קאָן נים צאָלן די ריזיקע חובות אַרויפגעלייגט אויף איר דורכ'ן יאָנג פּלאַן, אין כ'זכון זי וועט געוואוינען ווערן זיי צו צאָלן, וועט זי מוזן קריגן דאָס געלט צוריק דורך הלוואות, אָדער שטיין תמיד פאַר דער געפאַר פון דייטשלאַנדס צוזאַמענבּרוך, וואָס וועט פירן צו אַן אַלגעמיינעס עקאָנאָמישס כאַאָס.

זאָל די הילף פון דרויסן נים קומען אין משך פון שעה'ן, דאָן איז ווייניק וואַרשיינלאַך, אז די דייטשע רעגירונג זאָל קאָנען געפינען מיטלען אליין אָפּצוהאַלטן די עקאָנאָמישע קאַטאַסטראָפע. דאָס וועט פירן צו א גוזאַלדיקער פּאָליטישער אויפרודערונג אין דייטשלאַנד, מיט די געשפּענסטן פון די היטלעריסטן פון איין זייט, און פון די קאָמוניסטן, פון דער צווייטער זייט . . .

דייטשלאַנדס צוזאַמענבּרוך וועט באַלד מוזן מיטשלעפּן אירע נאָענטסטע שכנים, אז אפילו פראַנקרייך וועט זיך נים קאָנען ראַטעווען פון דער וועלטלאַכער אַנטלאָפונג פון א גרויסן טייל פון אירָאָפּע, איינשליסנדיק אירע פאַרבינדעטע, און דער אָפּקלאַנג וועט דערגרייכן אויך אהער, אויף דער זייט יט.

די פּאָליטישע אויפרודערונג וועט דראָען מיט אַנדערע גרויסע געפאָרן, — אויסער מיט אינערלאַכע איבערקרעענישן אויך מיט מלחמות.

די אויפטרייסלונג קאָן אויסגעמידן ווערן בלויז דורך באַלדיקער שנעלער האַנדלונג.

ווייצמאַן זינט ביים קאָנגרעס

דר. ווייצמאַנס פּאָליטיק האָט געזיגט ביים קאָנגרעס. די רעזאָלוציע פון די רעוויזיאָניסטן, וואָס האָט געפאָדערט אויעקצושטעלן דעם לאָזונג פון א אידישער מערהייט אין ארץ־ישראל, איז צוריקגעצויגן געוואָרן, נאָכדעם ווי דר. ווייצמאַן האָט קלאָר געמאַכט פאַר דער פּאָליטישער קאָמיסיע, ווי געפערלאַך עס וואָלט געווען ביי איצטיקן מאָמענט אַרויסצושטעלן אויעלכע לאָזונגען, און נאָכדעם ווי דער וועד־לאומי האָט אין נאָמען פונ'ם פאַלעסטינער אידישן ישוב פאַרלאַנגט גרויסע פאַרזיכטיקייט אין פאַרטוילונג אויעלכע סאָרטן רעזאָלוציעס.

דער דורכפאַל פון דער "מערהייט" רעזאָלוציע איז אָבער גע־וועזן בכלל א זיג פאַר ווייצמאַנס פּאָליטיק פון מעסיקייט, און באַלד ווי דער קאָנגרעס האָט אנערקענט ווייצמאַנס פּאָליטיק פון פאַרזיכטי־קייט אין אַזאַ ווייכטיקער פראַגע, קאָן מען דערוואַרטן, אז ער זאָל זיין פונקט אַזוי פאַרזיכטיק בנוגע דער אַנציאָיבנונג פון זיין פּאָליטיק בכלל.

דער זיג פון ווייצמאַנס מעסיקער פּאָליטיק איז, נאַטירלאַך, א זיג פאַר דר. ווייצמאַנס פירערשאַפט און פאַר אים פערזענלאַך, ווי דער פירער. אין. אויב דער קאָנגרעס זאָל טאַקע ווייטער גיין אין דער זעלבער ריכטונג, דאַן איז עס נים אויסגעשלאָסן, אז דר. ח. ווייצמאַן זאָל ווידער דערוויילט ווערן צו זיין דער פירער פון דער ציוניסטישער באַוועגונג.

אמת, דר. ווייצמאַן האָט קאַטעגאָריש דערקלערט, אז זיין רע־זיגנאַציע איז ענדגילטיק. אָבער ער האָט שוין אויעלכע דערקלערונגען נים איין מאָל געמאַכט אין די לעצטע יאָרן, און יעדן מאָל ביז איצט איז עס געלונגען צו באַווייזן אים צו געמען אויף זיך צוריק די שווערע לאַסט.

עס איז באמת נים קיין איין ריכטונג אין דער ציוניסטישער באַוועגונג, וואָס איז פאַרטראָגן ביים קאָנגרעס, וואָס זאָל פאָדערן א גרינדלאַכע ענדערונג אינ'ם סאַמע יסוד פון דער ציוניסטישער פּאָלי־טיק, — למשל, אַן איבערבּרוך מיט ענגלאַנד און אַן אָפּמאַך מיט די אַראַבער. אפילו די רעוויזיאָניסטן ביינען זייער פּאָליטיק (אין אַשר נאָך אין א גרעסערער מאָס) אויף ענגלאַנד מיטאַרבעטערשאַפט, מער נים, וואָס זיי זיינען מיט דער מיינונג, אז מען קאָן ענגלאַנד צווינגען דורך שטרענגערע מיטלען אין עקסטרעמערע פאָדע־רונגען.

קומט עס אויס, אז דער קאָנגרעס הייבט זיך אָן איבערצוציינען, אז באַלד ווי דאָס איז פראַגע פון ענגלאַנד מיטאַרבעטערשאַפט, איז עס פּראַקטישער צו גיין איר אַנטקעגן און לאָזן זיך אויף פּשרות. אַזוי לאַנג ווי דער וועג פאַר פּראַקטישער אַרבעט איז אַרין־ישראל ווערט נים פאַרמאַכט.

און אויב דער קאָנגרעס אנערקענט אַזאַ פּאָליטיק פון מעסי־קייט און פּשרות, דאַן איז נים קיין בעסערער פירער, ווי דר. ווייצ־מאַן. — און זיין ווידערדערוויילונג צו דער פירערשאַפט פון דער ציוניסטישער באַוועגונג ווערט צוריק א מעגלאַכקייט.

די פאַריזער אידישע קהלה גייט באַרג־אַראָפּ

(א קאָרעספּאָנדענץ פון פאַריז)
פון י. שעכטמאַן

דער פאַריזער אידישער ישוב איז איצט אפשר דער איינציקער אין דער נאַנצער וועלט, וואָס וואַקסט כסדר. אָבער די פאַריזער אידישע קהלה גע־פינט זיך אין א צושטאַנד פון ירידה. פאַרנגרע צוויי ציפערן איליוסטרירן בולט און אומבאַהאַנטס'דיק דעם דאָ־זיקן מערקווירדיקן פּאַראַדאָקס:

אין פאַריז לעבן איצט 200,000 אידן. די אידישע קאַנסיס־טאָריע (אפיציעלע קהלה) אין פאַריז ציילט 6,500 מיטגלידער.

דער דאָזיקער פאַראַדאָקסאַלער צו־שטאַנד האָט שוין פון לאַנג אַן אַרויס־גערופן א שאַרפע קריטיק מצד פאַר־שיידענע געזעלשאַפטלאַכע קרייזן. אָבער די אַנפירער פון דער פאַריזער קהלה האָבן ביז נאָר דער לעצטער צייט וויניק געוואַרנט. זיי האָבן, אמת, גע־שאַפן עפּעס א כפּעציעלע פּראָפּאַגאַנ־דע מיט ייִע מיטגלידער, אָבער נאָך דעם ווי עס האָט זיך אַרויסגעוויזן, אז קיין גרויסע דערפאָלג האָט די דאָזיקע קאַ־מפּאַניע נים דערגרייכט, האָבן זיי זיך זייער לייכט און שנעל באַרואיקט. עס איז דאָך א סך לייכטער אַן אנגעגע־מער צו בלייבן אין א קליינער אַן "אייר־דערער" געזעלשאַפט. און ביז מיט א קורצער צייט צוריק איז אויסערדאָך אַלץ געווען רואיק אין נוט אין דער אפיציעלער פאַריזער אידישער קהלה.

א מחומה האָט זיך אָנגעהויבן ערשט דאַן, ווען עס האָבן זיך דערפילט די פינאַנציעלע דעזאָלאַציע. ווען וואָס זשע דערקלערט זיך דער נישטיקער אינטערעס צו דער קהלה מצד דער פאַריזער אידישער באַפעל־קערונג? אין די לעצטע יאָרן זיינען טער נייע אידן, וועלכע האָבן יאָ א גרויסן אינטערעס צו דעם קהלה־לעבן, וועלכע וואָלטן, ביי אַנדערע אומשטענ־דען, געווים גערן זיך אַריינגענאָמען אין די פּאַרטיקע פאַרטיען פון דער אפיציע־לער קהלה. אָבער ראשית כל זיינען דאָס אויסלענדער און זייער רעכט זיי־נען אין דער פאַריזער אידישער קהלה שטאַרק באַגרענצט. ביזן יאָר 1906 האָבן אידישע אימיגראַנטן בכלל נים געהאַט קיין רעכט אויסנעקליבן צו ווערן אין די צענטראַלע אָרגאַנען פון דער קאָנסיסטאָריע. נאָך דעם האָט מען אָבער גענעבן דאָס דאָזיקע רעכט צו אַלע אויסלענדישע אידן, וועלכע לעבן אין די דערפאָנדיק ניט ווייניקער ווי צען יאָר און וועלכע זיינען ניט ווייניקער פאַר פינף יאָר צאַלנדע מיטגלידער אין דער קהלה דאָן האָט מען דאָס באַ־טראַכטן אַלס אַן ערשטן שריט אויפן אמביציעס פון די אויסלענדישע אידן אין פאַרנרייך און וועט זיי קיין צו־ציען צו דער אפיציעלער קהלה.

די צווייטע סיבה פון דער גלייכ־גילטיקייט, וואָס הערשט אין די בריי־טע אידישע קריזיס בנוגע דער קאָנ־סיסטאָריע, איז דער כמעט אויסשליס־לאַך רעליגיעזער כאַראַקטער פון איר דיישע באַפעלקערונג, אז זי האָט ניט אין וועט ניט האָבן די נויטיקע מיט־לען, אָבער זיי פאַרשטייען ניט אַדער נעמען ניט פאַר ערנסט אַז אַלע אַנדערע אידישע קרייזן פון דער פאַריזער אידישער קהלה, אין וועלכער זיי זיינען באַטראַכט געווארן אַלס בירגער שולן 1,068,000 פראַנק, אויף בייען נייע שולן 608,600 פראַנק, די אַדמי־ניסטראַציע קאָסט אַפּ 594,600 פראַנק, ווי מען זעצט עס אויף די רעליגיעזע הצטרכות'ן און די פאַרוואַלטונגס הור־צאות מער, ווי א העלפט פון דעם בור־דזשעט. קיין שום קולטורעלע אָדער עקאָנאָמישע אַרבעט פירט די פאַריזער דער קהלה ניט. און עס איז קיין חידוש ניט, וואָס צענדליקער טויזנטעל אידן, וועלכע וואָלטן ביי אַנדערע באַדינגונ־גען געבליבן אין דער קאָנסיסטאָריע אין דער רעליגיעזער אַרבעט, אַז זיי האָבן אַנגענומען א באַשלוס, אז פון איצט אַן קאָן איין זעקסטל פון די געוויילטע מיטגלידער פון דער קאָנסיסטאָריע באַשטיין אין אויסלענ־דער. פון די 24 מיטגלידער פון דער קאָנסיסטאָריע קאָנען די ניט עכט־פראַנצויזישע אידן שיקן ניט מער ווי פיר.

אזא "נומערוס קלויזוס" וועט אָבער קוים באַפרידיקן די אינטערעסן און אמביציעס פון די אויסלענדישע אידן אין פאַרנרייך און וועט זיי קיין צו־ציען צו דער אפיציעלער קהלה.

די צווייטע סיבה פון דער גלייכ־גילטיקייט, וואָס הערשט אין די בריי־טע אידישע קריזיס בנוגע דער קאָנ־סיסטאָריע, איז דער כמעט אויסשליס־לאַך רעליגיעזער כאַראַקטער פון איר דיישע באַפעלקערונג. אַז זי האָט ניט אין וועט ניט האָבן די נויטיקע מיט־לען, אָבער זיי פאַרשטייען ניט אָדער נעמען ניט פאַר ערנסט אַז אַלע אַנדערע אידישע קרייזן פון דער פאַריזער אידישער קהלה, אין וועלכע זיי זיינען בכלל אַנ־גענומען אַלס בירגער פון דער פאַריזער אידישער קהלה, אין וועלכער זיי זיינען באַטראַכט געווארן אַלס בירגער שולן 567,100 פראַנק, אויף דריי נרויסע שולן 1,068,000 פראַנק, אויף בייען נייע שולן 608,600 פראַנק, די אַדמי־ניסטראַציע קאָסט אַפּ 594,600 פראַנק, ווי מען זעצט עס אויף די רעליגיעזע הצטרכות'ן און די פאַרוואַלטונגס הור־צאות מער, ווי א העלפט פון דעם בור־דזשעט. קיין שום קולטורעלע אָדער עקאָנאָמישע אַרבעט פירט די פאַריי־זער קהלה ניט. און עס איז קיין חידוש ניט, וואָס צענדליקער טויזנטעל אידן, וועלכע וואָלטן ביי אַנדערע באַדינגונ־גען געבליבן אין דער קאָנסיסטאָריע אין דער רעליגיעזער אַרבעט, אַז זיי האָבן אַנגענומען א באַשלוס, אז פון איצט אַן קאָן איין זעקסטל פון די געוויילטע מיטגלידער פון דער קאָנסיסטאָריע באַשטיין אין אויסלענ־דער. פון די 24 מיטגלידער פון דער קאָנסיסטאָריע קאָנען די ניט עכט־פראַנצויזישע אידן שיקן ניט מער ווי פיר.

אזא "נומערוס קלויזוס" וועט אָבער קוים באַפרידיקן די אינטערעסן און אמביציעס פון די אויסלענדישע אידן אין פאַרנרייך און וועט זיי קיין צו־ציען צו דער אפיציעלער קהלה.

די צווייטע סיבה פון דער גלייכ־גילטיקייט, וואָס הערשט אין די בריי־טע אידישע קריזיס בנוגע דער קאָנ־סיסטאָריע, איז דער כמעט אויסשליס־לאַך רעליגיעזער כאַראַקטער פון איר דיישע באַפעלקערונג. אַז זי האָט ניט אין וועט ניט האָבן די נויטיקע מיט־לען, אָבער זיי פאַרשטייען ניט אָדער נעמען ניט פאַר ערנסט אַז אַלע אַנדערע אידישע קרייזן פון דער פאַריזער אידישער קהלה, אין וועלכע זיי זיינען בכלל אַנ־גענומען אַלס בירגער פון דער פאַריזער אידישער קהלה, אין וועלכער זיי זיי־נען באַטראַכט געווארן אַלס בירגער שולן 567,100 פראַנק, אויף דריי נרויסע שולן 1,068,000 פראַנק, אויף בייען נייע שולן 608,600 פראַנק, די אַדמי־ניסטראַציע קאָסט אַפּ 594,600 פראַנק, ווי מען זעצט עס אויף די רעליגיעזע הצטרכות'ן און די פאַרוואַלטונגס הור־צאות מער, ווי א העלפט פון דעם בור־דזשעט. קיין שום קולטורעלע אָדער עקאָנאָמישע אַרבעט פירט די פאַריי־זער קהלה ניט. און עס איז קיין חידוש ניט, וואָס צענדליקער טויזנטעל אידן, וועלכע וואָלטן ביי אַנדערע באַדינגונ־גען געבליבן אין דער קאָנסיסטאָריע אין דער רעליגיעזער אַרבעט,

זינדיק בלוט

פון א. ר.

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין אַמעריקע :: ::

(פאָרזעצונג)

ווען די דעטעקטיוס זיינען אנגעקומען אין דער פאָליציי סטאַנציע און ווען דער שעף האט איבערגעלייענט דעם צעטל, איז שוין געווען האלב נאַך פינף. דער שעף האט אויש גענומען ציטערן :

— שפּעט ! ווער ווייסט וואָס מיט אים טוט זיך !

—ס'איז נאַך נישט צו שפּעט, — האט איינער פון די דעטעקטיוס זיך אָנגערופן — אבער עס קאָן ווערן צו שפּעט. מען דאַרף זיך צוואיילן.

— שנעלער ! — האט דער שעף באפוילן.

ער האט באפוילן אז אלע פאָליציסטן אין דער פאָליציי סטאַנציע זאָלן זיך אָנגעזאַמלען אויפן גלייך בּאוואפענען. עטלאַכע פאָליציסטן זיינען גלייך אַרויסגעשיקט געוואָרן אויף ספּעציעלע מאַטאָרסיקלען צום פּלאַץ וואו גאָלד האט זיך געפונען. דערנאָך האט דער שעף אליין מיט זיינע געהילפן זיך אריינגעזעצט אין "טעקסיס" און באפוילן די שאָרפערס צו פאָרן וואָס שנעלער !

* * *

און דערווייל האט גאָלד און אויף ביטרים איבערגעלעבט די שרעקלאַכסטע איבערראַשונג אין זייער לעבן. גאָלד איז געלעגן א געבונדענער אויף דער ערד.

ביטרים איז געשטאַנען איבער אים מיטן רעוואָלווער אין האַנט און זי האט נישט געוואוסט וואָס ווייטער צו טאָן. מער האט זי שוין נישט געקאָנט געפונען קיין מיטל ווי אזוי ווייטער אָפּצוציען גאָלדס גורל, ווי אזוי אָפּצוהאלטן די ווילדע פאַרברעכער באַנדע וואָס האבן געגרעוועט אין געדאַרשט נאַכן בלוט פונם דעטעקטיוו.

זי איז געשטאַנען צעטומלט און זי האט שווער נאָכגעטמט. די באַנדע איז געוואָרן אומגעדולדיק :

— וואָס מאַכט זי צערעמאָניעס מיט אים ! — האט מען געשריען — זאָל זי ענדיקן.

—מאַך א סוף מיט דעם אויסוואורף!

— שנעלער !

— וואָס פאַר א מאַנקי ביזנעס איז עס ?

— זי וויל אים ראַטעווען !

— ס'איז זאַך א שאַד דער יונג !

— וואָס איז עס פאַר א שפּיל ?

דאָזענבערג איז צוגעגאַנגען נאָענט צו ביטרים און ער האט איר אריינגעקוקט אין די אויגן אריין מיט אַזאַ שאַרפן בליק, ווי ער וואָלט געוואָלט מיט זיינע בליקן דערגרייכן צו דעם דאָזענבערגס גאָלדן.

— גאָלד ! — האט ביטרים אויסגעשריען — מיר זיינען געראַטעוועט.

— ביטרים ! — האט ביטרים אויסגעשריען.

— א שאַד ? דער דאָזיקער וואָס האט מיר אָפּגענאַרט און פאַרפירט ?

— גיב מיר דעם רעוואָלווער און איך וועל מיט אים ענדיקן, — האט דאָזענבערג געזאָגט.

— ניין, איך אליין ! איך וועל עס טאָן !

—טאָ שטייט ניט ווי א לעמעשקע !

— באַלד, רוקט זיך אָפּ !

און דאָס הארץ האט אין איר געציטערט, וואָס טוט מען איצט ? ער איז פאַרלאָרן ! ער וועט זיך שוין ניט ראַטעווען.

— זי האט ווייטער גערעדט :

— בינדט אים אויף ! זאָל ער זיך אויפשטעלן.

נאָר דאָ, און א פאַרהיילענע פרייד האט אויפגעוואונען אין ביטרים'ס אויגן. עס האט זיך דערהערט א רעש און א טומל אין הויף.

איינער פון דער חברה האט אויסגערופן :

— וואָס קומט דאָ פאַר ?

דאָזענבערג האט געגעבן א דריי אויס דעם קאָפּ און ער איז געוואָרן בלייך — ער האט באַקומען אויגן פון א געוואַלטער חיה.

— באַלד, איך גיי זעען.

ער איז ארויס פון צימער, און אייר דער וואָס ווען ער אויסגערופן :

— פאָליס !

ס'איז געוואָרן אַן איבערקערעניש אין צימער. די חברה האט זיך געוואָרן צו דער טיר פון זאַל און צו א ווייטער טיר וואָס האט געפירט אין אַן אַנדער צימער אריין.

ס'איז געוואָרן א בחלה, א לויפעניש, א רעוועריי. איינער האט געשטופּט דעם צווייטן, איינער האט זיך געריסן איבערן אַנדערן און אין איין מיר־נוט איז אין צימער צעבליבן בלויז מיט דעם געבונדענעם גאָלדן.

— גאָלד ! — האט ביטרים אויסגעשריען — מיר זיינען געראַטעוועט.

— ביטרים האט זיך גלייך איינגעבויגען אויבער אים און זי האט אים אָפּגענומען דאָס פּנים פון אויפן אויגן. ער האט געקוקט אויף אים מיט אַזאַ אויגן, ווי ער וואָלט געוואָלט אויפזאַמלען אַלע זיינע קראַפטן אין אַן אויגנבליק, אין אַן אויגנבליק

אין פלאָנטער פון לעבן . . .

פון מ. ס.

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם מאָדערנעם אידישן לעבן אין אַמעריקע

(פאָרזעצונג)

אויף לוסי האָט געלערנט אין דעם זעלבן הייסקול וואו בען אין רעי מיר לער האָט געלערנט. בען האָט געפילט אז ער האָט ליב רעי מילער ווי א שוועסטער און זיין נאָענטייט פון איר צו אים איר איבערגעבליבנס צו אים, האָט ער אויך באַטראַכט אַזוי ווי די ליבע פון א שוועסטער צו איר ברודער. ניט אַזוי אָבער אין געווען זיין געפיל צו לוסי גאַרבער.

רעי מילער איז געווען שטיל און באַשיידן. זי איז שטיל געגאַנגען. האָט געדרעט שטיל און האָט שטיל געלערנט. זי האָט זיך אלעמאָל אַזוי ווי נאָר ביי די ברענן פון לעבן. אַזוי ווי זי וואָלט מורא געהאַט אריינצולאָזן זיך אין דער מיט פון שטאַרק. אַזוי ווי עס־צער וואָלט געשטאַנען הינטער איר און וואָלט שטענדיק זי דערמאָנט. אז זי, אין אן אינמאָל וועט בען אין געווען ביי איר אין הויז, איבערגייענדיק א העכצע אין לאַמיין, האָט זי הינטערוויילאַכט אים ארומגענומען און א קוש געטאָן אין דער באַק.

בען אין געוואָרן אַזוי איבעררַאשט, ווי א דונער וואָלט זיך דורכגעריסן דורך דער סטעליע און וואָלט ארונטער גע־פאַלן ביי זיינע פיס. דאָס גאַנצע יונגע בלוט האָט אים א שלאָג געטאָן אין פּנים. ער איז הויך געוואָרן ביז איבער די אויערן, עס אין אים הייס געוואָרן אין ער האָט דעם ערשטן אויגנבליק ניט געוואוסט וואָס צו טאָן. לוסיס קוש האָט ביי אים ארויסגערופן גלוסטוגגען אין פאַרלאַנגען, וועלכע זיינען חדשים לאַנג געווען באַהאַרטן טיף אין זיין האַרצן. ער האָט קיינמאָל ניט געוואוסט אַזוי צו האָבן אויף אַזא גיץ, אז ער זאָל לוסיס האַנט קאָנען קושן — ער האָט קיינמאָל ניט פאַרגעסן אז לוסי איז די טאָכטער פון וואָלף גאַרבער און ער איז בלוט דער זון פון זייגעם א פאַר־ליבסאָן.

אָבער אין דעם איצטיקן מאָמענט זיינען אַלע גרעניצן אָפּגעוויש געווא־רען. לוסיס קוש האָט אים געריסן אַלס צייכן אז זי ליבט אים ניט ווייניקער ווי ער ליבט זי. לוסיס קוש איז געווען פאַר הענדלער וואָלף גאַרבער... זי האָט זיך געקלייד־עט נאָך דער לעצטער מאָדע, און איר קלייד זיך האָט זיך אויס־ערדיקט א שיל פון איר שרייענדיקן באַראַטער. שטילע פאַלדן האָבן איר קיינמאָל ניט באַפרידיקט אין דער אי־מיה נרין איז געווען ביי איר ווי א נאַר־טיראַבע זאַך. זי האָט קאָמבינירט איר־ווּאָלט מורא געהאַט אריינצולאָזן זיך אין דער מיט פון שטאַרק. אַזוי ווי עס־צער וואָלט געשטאַנען הינטער איר און וואָלט שטענדיק זי דערמאָנט. אז זי,

ניי!

די דזשוניאָר

ביי דזשענעראַל עלעקטריק

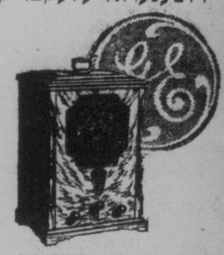

טעראַדיין וואָס איז קאָמפּאַקט — און שטראַנבאַר!

דערנייענדיק עכטן וואונדער פון פערפאָרמענס אין קליינע סעקס. קומט אַריין הייגע אין פאַרגלייכט דעם דאָ־זיקן נייעם קליינעם סעט מיט וועלכן ס'איז אנדערן וואָס איז הויז וועגן גע־הערט! פרייז, קאָמפּלעט מיט ראַדיאָטראָנס $89.50

J. J. H. McLEAN & CO. LTD.
The West's Chief Music House
329 PORTAGE AVE.
419 ACADEMY ROAD

ער איז געווען א רעטעניש פאַר אַלעמען אין זיין לעבן

אין איז אויך געשטאָרבן אויף א נעהייטיקן אופן

פון י. ראָזאַן

א זעלבסטמאָרד איז איצט ניט קיין נאָווינע. צוליב דער שלעכטער עקאָנאָ־מישער לאַגע אין לאַנד, הייגנט מען אויך, שיסט מען זיך, וואַרפט מען זיך ארונטער פון הויכע געביידעס, צע־רעכנדיק זיך האָבן אין נאָקן, אין מען אַטעמט אין גאַז, געפטסנטיי. בטעם ניין אין ציינקיק פראַבעטיי. בטעם מענער, וועלכע האָבן פאַרלאָרן זייערע פאַרמענס, אויך פרויען האָבן לעצ־טענס געגומען באַניין זעלבסטמאָרד מאָרד, איידער, ווען אין אנדער צייט.

דער זעלבסטמאָרדער וועגן וועמען די דאָזיקע שורות ווערן געשריבן, איז נאָר פון אן אנדער פאַרט. קיין געקס האָט ער ניט פאַרלאָרן, ווייל מען וויים פון זיכערע קוועלן, אז ער האָט נאָך זיך איבערגעלאָזן שווערע צענדליקער טויזי ענטער דאָלאַרן, איז געווען געזונט אין שטאַרק, האָט ניט געקיגן מיט קיין זאַך, איז ניט געווען פאַרצווייפלט פון א האַפענונגסלאָזער ליבע אין אַרבעט, וואָס האָבן אים געקאָנט, האָבן אים שטענדיק מקנא געווען. כאָטש ער איז פאַר זיי אַלעמאָל געווען א רעטעניש. מען האָט אים ניט געקאָנט אויסבייטן, פאַרשטיין. איינס האָבן אַבער אַלע גע־וואוסט, אז ער איז זייער אין עראָבער מענש, די עראָבקייט אליין, אז ער הערפט נייטליידיגע צו יעדער צייט, אין אז ער איז קיינמאָל נאָט באַנאַנגען קיין פאַרשקייט אדער אי־נעגנד וועלכן באַרוג.

דער דאָזיקער העלד וועגן וועלכן מיר ריידן אין דר. הערמאַן פעלדמאַן, וועלכער איז געווען א גוט באַקאַנטער פערזענלאַכקייט אין פאַסאַדענא, קאַ־ליפאָרניע. פאַר א לאַנגער צייט. אַלט געווען אין דר. פעלדמאַן 58 יאָר, אין געווען באַרימט אלס איינער פון די גרעסטע אין בעסטע כירורגן אין שטאַט אז אין דער גאַנצע דאָזיקער אין געהאַלטן זיין אַפּיס אין א געגנט וואָס איז געווען בעדיקט באַוואוינט פון אַרומעריי. אדער מיטלמעסיקע באַלעבאַטים. אין אַט די דאָזיקע אַרי־מעריי אין קוריטיבע האָט דר. פעלדמאַן אין אַרבעט. זיי האָט ער זיך אינגאַנצן געווידמעט, ביי זיי האָט ער ניט געפאָדערט קיין געלט פאַר זיינע מעדיצינישע באַהאַנדלונגען, פאַרקערט וועגן ער פעגנט אויסגעפיגען אז דער פאַציענט האָט ניט פאַרוואָס צו קויפן קיין מעדעצין, אדער נויטיקט זיך אין לעבנס מיטל, פעגנט ער אים מיט אלץ באַזאָרגן אין דער לייזונדער האָט זיך געפילט גליקלאַך, געבענטשט די שעה וועגן ער האָט זיך מיט דעם דאָזיקן פר־לאַנטראָפּישן דאָקטאָר, מיט דעם דאָ־זיקן זערטענעם מענשן באַקענט.

דר. פעלדמאַן האָט געראָט נאָך אַנ־דערע מערקווירדיקייטן, ער האָט פיינט געראָט, אז מען זאָל אים באַדאַנקען. אים האָט זיך אויסגעוויזן אז ער איז ניט דער איינציקער וואָס האָנדלט אַזוי אז יעדער דאָקטאָר טוט דאָס זעלבע. האָט ער ניט געקאָנט ליידן ווען דער פאַציענט, וועמען ער האָט גערא־טעוועט דאָס לעבן אין נאָר אויסגע־האָלן מיט עטראַכע דאָלאַר, האָט אים אנגעהויבן צו באַדאַנקען אין צו לויבן זיין גוטסקייט. דער דאָקטאָר פלעגט פאַרשטאָפּן די אויערן אין זיך בעטן ביי דעם פאַציענט, ער זאָל אויפהערן. האָט ענער אים געפאָלגט, איז געווען גוט, טאָמער ניט, טאָמער פלעגט יע־נער ניט פאַרשטיין אין דאַנקען זיינען פאַר דעם דאָקטאָר אין אפקומע־ניש. פלעגט דער דאָקטאָר גאַנץ אָפט אַרויסגיין פון געדולד, פלעגט א כאַפּ טאָן דעם חברה־מאַן פאַר'ן קאָלנער און אין שום צערעמאָניעס אַרויסוואַרפן פון אָפּיס אין נאָס אַריין.

צוליב די דאָזיקע אַנדערבאַרע האַנדלונגען פון דר. פעלדמאַן, האָט ער זיך דערוואָרבן א נאָמען אלס אן אוי־סגעוויינלאַכער מענש. וועמען עס איז שווער צו פאַרשטיין. קיינער האָט ניט געוואוסט צו דער דאָקטאָר האָט א טיפדח, צו ער איז אמאָל געווען פאַרהייראַט. צו האָט ער קינדער אדער קרובים, אין כאָטש אַזא הומאַנער מאַן

אין ארומגעגומען אויף א גרויסן קרעט זי זיך איצט אויעך פון אים. אַזוי ווי זי וואָרט אים ניט גע־דענקט ? ער האָט ניט געוואוסט, דער יונגער נאַר, אז וואָס ביי אים איז גע־ווען ערנסט איז ביי איר געווען א שפּאַס. אין דאָס וואָס ביי אים איז גע־ווען א טיף־דורכגעלעבט געפיל איז ביי איר געווען בלויז א שפּיאַלס.

בען איז ארומגעגאַנגען אין אומעטי־מער, שווערן ווי די ערד. קיינער האָט עס אפשר אויף אים ניט באַמערקט, ווייל בען איז קיינמאָל קיין שטיפער ניט געווען. אָבער דער מילער, וועלכע האָט שטענדיק געקוקט אויף אים מיט שטיי־פאַרטראַכטע אין פאַרליבט אויגן אין געווען די איינציקע וואָס האָט באַ־מערקט אז מיט בען קרייזדער איז עפּעס פאַרגעקומען. זי האָט אויף באַמערקט אז לוסי נאַרבער מיידט אים אויס. אין האַלט זיך גרויס קעגן אים, פונקט ווי קעגן איר, דער מילער. אָבער זי איז ניט מער ווי אן ארים מיידל, א יתומה... אָבער בען, ער האָט דאָך איר אויפיגל געהאַלטן. אַט דאָס איז דער דאַנק פאַר גוטער פריינטשאַפט. האָט זי געטראַכט.

דאָס האָבן זיך די סקול טעג געגענדיקט אין יעדער איז אויעק פאַר זיך. אין זיין הייס, אין זיינע פיר ווינקעלאַך, אדער צו זיין קאַרערע. לוסי האָט דעם זומער פאַרבראַכט אין אטלאַנטיק סיטי, האָט געשטיפט מיט די כוואַליעס פון יַם אין מיט די יונגעלייט אויפ'ן זאַנד. דער מילער האָט זיך אזא וואוילטאָג ניט געקענט פאַרגינען, האָט זי די הייסע זומער חדשים זיך געפרעגט אין דער

(וויטערער קומט)

רעפּאַראַציע באַנק העלפט דייטשלאַנד

(שלום פון ערשטער זייט)

באַזעל, שווייצאַרייע, יולי 14. — דר. האַנס לוטער, פּרעזידענט פון דער דייטשער רייכסבאַנק, איז נעכטן ביי טאָג געקומען צופליגן אויף אן ערא־פּלאַן פון בערלין און ער איז באַלד אוועק צו דער פאַרזאַמלונג וואָס ווערט דאָ אָפּגעהאַלטן פון די וועלטלאַכע באַנק דירעקטאָרן וועלכע האָבן אויף אים געוואַרט. ער האָט אויסגעזען זייער אומהויאיק ווען ער איז געקומען צו דער פאַרזאַמלונג.

——(::)——

האַמבורג, דייטשלאַנד, יולי 13. — די מוניציפּאַלע סייווינג באַנק, האָט היינט נאָכמיטאָג (נעכטן) זיך אָפּגע־זאָגט אויסצוצאָלן די אָפּגעשפּאַרטע גערט צו די דעפּאָזיטאָרס, צוליב דעם וואָס עס איז נעכטן אינדערפרי אַרויס־געצאָלט געוואָרן אויוויסיק געלט אין עס איז מער ניט פאַרבליבן קיין געלט אין באַנק. דאָס צווייטהאַלבן זיך האָט אַרויסצאָלן די דעפּאָזיטס, ווערט גע־זאָגט, איז אנגאַנסיריט געוואָרן בלויז פאַר טאָג.

די מוניציפּאַלע סייווינגס באַנק אין סטוטגאַרט, קאַלאַנדיש און אין אנדערע פלעגער האָבן זיך אָפּגעזאָגט צייטווייז ניט, צו אויסצאָלן דעפּאָזיטס.

די באַנק אין בערלין ווערנט אַז אַלע מעגלאַכע מיטלען צוריקצוהאַלטן די דעפּאָזיטאָרס זיי זאָלן ניט אַרויס־נעמען זייער געלט כדי דערמיט צו פאַרהייטן די קריטישע פינאַנציעלע לאַגע אין דייטשלאַנד.

——(::)——

פאַריז, יולי 4. — די צייטונג "לאַ ליבערטי" מעלדעט, אַז "מיטלען פון באַשיצונג" זיינען אָנגענומען געוואָרן פון דער פראַנצויזישער רעגירונג צו אַפּראַהיטן אירע גרעניצן אין פאַל עס וועט פאַרקומען א וועלכער עס איז אויסבראָך אין דייטשלאַנד.

די צייטונג גיט צו, אז די פראַנ־צויזישע רעגירונג האָט זייער קלוג גע־האַנדלט, אין דעם פאַל, צו באַשיצן זיך קעגן דער אַנדרונג פון עטראַכע פאַנאַטיקער וועלכע וועלן מעגלאַך שטעלן אין עפּעס דעם פירזן פון דער וועלט.

געזעלשאַפטלאַכער קאַלענדאַר

דינסטאָג, יולי 14

פאַרזאַמ. פון מיטער פאַראיין פון ת"ח, 8.30 אוו., אין ת"ח.

פּיקניק פון כנסת ישראל סיסטערהוד

מיטוואָך, יולי 15

פּיקניק פון מוטער פאַראיין פון ת"ח, אין קולדאַנע פּאַרק.

דרייגנדיקע פאַרזאַמלונג פון אידישן געזאַנג פאַראיין, 8.30 אוונט, אין ת"ח. זייער וויכטיק.

פרייטאָג, יולי 17

אַרג. פאַרזאַמ. ביי הנוער העובד אין לאָמאַל, 8.30 אוו., וויכטיקע פראַגן.

זונטאָג, יולי 19

הנוער העובד אַרויספאָר אין קעמפּ־בעל פּאַרק ביי באַסעווישוז, 8 פרי, פון לאָמאַל. פאַרגאַנג. פרייז.

אַרויספאָר פון לינקע פאַרטייאָ און יוג. פוע"צ אין מעקדונאַל פּעלד, 9 פרי, פון פּרץ אינסט. לעבעדיקע צייטונג פרייז.

WALKER THEATRE -- WALKATHON

(נאָנ קאָנטעסט) — שוין איבער 500 שטונדן

לאַזאַר, איבראַמס און ליטמאַן זעען אויס ווי געווינער

אפן פאַר באַזוכער און גיט אן 24 שטונדן.

אלגעמיינער אינטערעס

25c

טעלעפאָן 88 301

קלאַסיפייד סעקשאָן Classified Section

ספּעציעלע פריזן פאַר אַרווערטיזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אפּטיילונג:

איין מאָל, 5c. פּער אַנייט לייַן	3 מאָנאַטן, $2.15 אַנייט לייַן
פאַר א וואָך, 20c. " "	6 מאָנאַטן, $4.00 " "
פאַר א מאָנאַט, 75c. " "	פאַר 1 יאָר, $7.50 " "

:: צו פאַרקויפן :: FOR SALE

אויב איר האָט $1.500 קעש קאָנט איר קויפן איינע פון די בעסטע קאַנ־פעקשאָנערס אין פּרוכט סטאָר אין שטאָט. טעגלאַכער אומזאַץ פון 60 ביז 70 דאָלאַר. דאָס איז א זייער זעלטענע געלעגנהייט פאַר דער פאַסנדער פּער־זאָן. פרעגט זיך באַלד נאָך ביי שעפּס איידזשענסיס.

זייער א גוטע דרעם סטאָר מיט א גאַראַנטירטן פּראָפיט פון $200 א מאָ־נאַט. מוז באַלד פאַרקויפט ווערן אדער איינגעטיגט וואָלט געביטן פאַר א דאָ־בעל הויז אדער קאַטעדזש.

געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט.

איינשורענס פאַר אַלערליי צוועקן.

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאָנס 761 55 אוו 807 53

קאַטעדזש, ניי דעקאָרירט, באַטונ־ער לאַקשיישאַ, נאָענט אין נאָרט ענד. 5 רומס אונטן, עפּעניישטער עטיק פון אויבן, פיוורנעם, באַד, גרויסער לאָט, פרייז בלויז $2.350.

דאָבל הויז פון 7 אוו 4 רומס אין נאָרט ענד. פרייז בלויז $2.600.

נייע 5 רומס באַנגאַלאָו, ענדערסאָן עוועו. נאָענט צו מיין סטריט, צו פאַר־קויפן $1.500 אונטער פרייז. זעט אונז באַלד.

אויב איר ווילט א הויז זעט

ה. פערלמאַן און נ. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES

874 Main St. Phone 51 000

אויסטערנעוויינלאַכער ווערט אין צוויי 5 רומס מעטי מאָדערן קאַטעדזשעס, איטס פון מיין סטריט, נאָרט פון סי־פּי. אר. דער איינגעטיגער מוז האָבן געלט אין ער באַט זיי אַן צו זייער א נידריקן פרייז פון $1.500 פאַר ביי־דע. אדער $800 פאַר יעדן באַזונדער. מיט האָבן $300 אין קעש פאַר יעדן קאַטעדזש. איילט זיך צו ווייל זיי וועלן זייער שנעל פאַרקויפט ווערן פאַר דער דאָזיקן פרייז. טעלעפאָנירט צו

Mr. Lawrie, of J. J. Swanson & Co. Ltd., 26 349 or evenings 56 471.

:: פערזענלאַכעס :: PERSONAL

מעדיצינישער מאַסאַזש

מרס. ה. עדעל־סאַלאָוויי

פּראָפעסיאָנעלע מאַסאַזשיסטן, אולטראַ וויילאַעט רעיי, טרוקענע באַנעקס.

838 SOMERSET BLOCK

Ph. 88 066 Res. 53 410

היים און אָפּיס פאַרנישטן פאַרלאַנגט

פאַר מזומן געלט.

KILSHAW'S

Auctioneers

Canada Bldg. Phone 29 040

מאָטאָר טוריסטן

מיר מאַכן פאַרבינדונגען צווישן מאָ־טאָריסטן און פאַסאַזשירן, אויף א שער עקספּענס באַזאַס. באַראַנטונג פריי.

AUTO TRANSPORTATION BUREAU

382 Donald St. Phone 86 139

מעקס טי רום

273½ דאָנאַלד סט. אַנטפּעגן איטאָנס טי קאַפּ רידינג און לייטבע צוביסנס.

מרס. מעק'קרידי, גוט באַקאַנטע עטערטיינער און טי קאַפּ רידער

GIBBONS UPHOLSTERY & METAL WORKS

צוזאַמענשטוים אָרבעט א ספּעשעלטי עקספּערט אָרבעט

ראַדיאַיטאָרס, באַרי אָרבעט, טאַפּס, אַפּהאָלסטערי

144-6 Fort St., cor. York

Phone 22 667

שטעלע פאַרלאַנגט SITUATION WANTED

א באַי מיט 2½ יאָר דערפאַרונג אין דזשענעראַל סטאָר ביזנעס. זוכט אָר־בעט אין שטאָט אדער קאַנטרי. רעדט איינגיקע שפּראַכן.

P. O. Box 125, Lipton, Sask.

דער גוי וויל אָבער אויך דוקא אַנטלויפן פון ניריאַרק. פאַר קלאַמערן זיך אַזוי נעם קע פון זיי, וואָס זיינען פ נענג צו קאַנען עס פאַרגינ געצייטלט ווינקעלאַך וואָס פאַרהיטן פאַר זיך.

* * *

איך נעם זיך זייער ווייניק צען דעם "ביטש אַנטיסעמי איז א פּך ווייניקער געפערל עקאָנאָמיישע דיסקרימינאַצי איז, וואָס נעמען דאָ אין ניט אין די פאַרטען פון'ס אַנטיסעמיטיזם. אָבער פון שען אַנטיסעמיטיזם, אָבער פילן פונדעסטוועגן גאַנץ שו מיר קאָנען זיך זייער גוט צו לאָזן די גויאים פון דער שטען" שיכט צו האָבן זיין נע זומער פלעצער און זייגו האָטעלן, וואו דער אידיש זאָל ניט אויפרודערן דעם בעביטס נעראַנקען.

אָבער אויף די עקאָנאָמי־ליטישע נעביטן קאָנען מי דעם אויסוויטן ניט אויסמיי שער ריריעוודיקייט. אין טאָג לעבן וועלן נאָך א סך פון זיי אַנשטרייענונג, אָבער א וואָקאַ באַפרייען פון לעבן פון זיי זיי האָבן אַן אַנדערן אַנדערן אַנ־דערן מיר אַן אַנדערן אַנדערן. זיי וועלן אין אַן אַנדערן אַנ־דערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנ־דערן אַנדערן אַנדערן אַנדערן אַנ־דערן אַנדערן אַנדער